

Єднаймося в Просвіті!

Славу треба
спочатку здобути,
а честь потребує
того, щоб її
не втратити.

Артур ШОПЕНГАУЕР,
німецький філософ

47 (567)
12 листопада
2015 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друку – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЩОБИ НЕ БУЛО ЗАПІЗНО

Попри пізню осінь, роботи на городах, обійстях, дачах, готування господарки і оселі до зими, люди переймаються політикою. З ким не зустрінешся до політики, до критики влади, до питання, коли нарешті в державі почнуться реформи і бодай трохи покращиться життя. А що вже політики, політологи, експерти, аналітики – оскільки набили розмовами про реформи, корупцію, люстрацію, очищення, поновлення, боротьбу, хабарі, відповідальність, контрабанду, блокування, арешти, замаху, кримінально-фінансові оборудки, угоди, бездіяльність влади, таємні домовленості... Нестим тим темам числа. У громадян голова паморочиться від слухання аргументів, коментарів, споглядання бійок не лише на фронті, а й у парламенті, намагання зрозуміти, чому, здавалося б, прості речі влада не робить, а Президент своїх обіцянок не виконує. Зрештою, навіть парламентська коаліція, яка так пафосно про себе заявила рік тому, не виконала і десятої частини підписаної угоди і врешті сама опинилася на межі розпаду.

А стоїмо на порозі другої річниці Майдану. Саме з його висоти і маємо оцінювати ефективність дій влади, як, зрештою, і самих себе. А він вимагав, у першу чергу, справедливості, цілковитого перезавантаження влади, і не просто люстрації, не просто зміни облич, а докорінної зміни суспільних відносин. Майдан вимагав кардинальних змін у правоохоронній і судовій системах. Нарешті, Майдан вимагав євроінтеграції, адже саме з вимоги цього рішучого геополітичного вибору розпочався народний рух, йдеться у заяві ініціативи «21 листопада» з цієї нагоди.

Революція гідності повернула людям віру у цінності свободи, гідності та самопожертви. Вона зрушила процеси формування громадянського суспільства та реформування держави. Революція гідності народила політичну націю України.

Але, на жаль, сьогодні ми знову змушені говорити про втрачені можливості й невірні очікування. Відбулися загальнонаціональні та місцеві вибори, але без належних змін у складі ЦВК та виборчому законодавстві, які сприяли б вдосконаленню політичної системи країни. Про новий суспільний договір не чути, а обговорення змін до Конституції зведено до питання статусу окупованих територій.

Люстрація не відбулася, особливо у найбільш критичній сфері правосуддя. Судова система далі діє вибірково і не має

довіри у громадян. Звичайно, нас тішить поява нової поліції на наших вулицях, але це лише незначна частина правоохоронної системи, що потребує змін. На жаль, досі не закінчено розслідування розстрілу Небесної сотні й винні у репресіях не покарані.

В той час, як країна звітує про реформи перед іноземними кредиторами й донорами, економічна ситуація стабільно погана. Достатньо подивитися на курси валют, порівняти рівні доходів і цін, а також поспілкуватися з представниками бізнесу щодо їхніх взаємин із податковими й регуляторними органами, судами та правоохоронцями. Пересічний громадянин, сім'я, підприємство, місто, село не бачать вітаних реформ, натомість умови життя гірші, ніж у минулі роки, обурюються листопадівці.

Країна веде війну за незалежність. Війну, головний тягар якої ліг на плечі добровольців, мобілізованих, волонтерів та їхніх родин. Але чи відбулася мобілізація всього українського суспільства на захист країни? Чи відчувають держслужбовці в тилу, що вони служать країні, яка веде війну? Чи відчувають ті, хто віддають своє життя за майбутнє країни, що їхні родини захищені, що вони житимуть у новій, зміненій на краще країні? Чи готуємося ми до гідної зустрічі та ресоціалізації наших героїв, багато з яких вже є людьми з особливими потребами? Чи маємо ми стратегію щодо переселенців та окупованих територій? Чи навчилися ми протидіяти пропаганді країни-агресора? Чи маємо ми образ перемоги, якої прагнемо разом? Відповідей на ці питання бракує.

І саме це розколює суспільство, породжує недовіру до влади, яка проголошує одне, а діє всупереч очікуванням народу, в його надрах закипає вулкан нового Майдану. Чи усвідомлюють це владоможці?.. Видається, що ні. Тому учасники ініціативи «21 листопада» закликають їх та всі політичні сили, які підтримували вимоги громадянського суспільства під час Революції гідності, відновити конструктивний діалог із громадою країни, суспільно-політичним уособленням якої є Майдан, щодо принципів і цінностей, на яких має бути побудована новітня українська держава, і нарешті виконати вимоги народу щодо люстрації, справедливої судової системи, ефективних правоохоронних органів та економічних реформ.

Влада має зрозуміти, що терпеч у людей може увратися.

Богдан ВІВЧАР

ЖИТТЯ ЯК Є

Вшанували й закликали

У День української писемності та мови у Народному домі на вулиці Шевченка, 1 вшанували діячів культури Івано-Франківська.

Для численних вшануватців свята прозвучали слова подяки, привітання, а також відбувся урочистий концерт.

На захід завітав народний артист України, свободівець Богдан Бенюк. Він наголосив на важливості праці діячів культури й сказав, що вони Богом помазані люди, бо можуть робити цю роботу, отримувати задоволення від цієї роботи і ще й до неї когось залучати.

«Ми складаємо неймовірний фундамент нашого народу, який дуже потребує цієї підтримки. Ми є учасниками бою за нашу мову, який триває щодня. Інша справа, що ми не маємо полководців у цій війні, не показують нам приклад наші керівники держави», – прокоментував актор.

Пан Богдан зауважив, що перед діячами культури є непочатий край роботи. Такі люди прокидаються щодня, мають багато побутових справ, не отримують гідну зарплатню, але все одно вірять у кращі часи. Треба «зарядити людей майбутнім», сказав Бенюк.

Також він закликав присутніх підтримати свободівця на виборах 15 листопада. Адже Уряд веде з людьми нечесну розмову, бреше. Недарма приїде Володимир Гройсман перед виборами та недарма Президент у Франківську був.

«Свобода» – це останній щит захисту прав українців», – додав він.

Діячів культури привітав кандидат на посаду міського голови Руслан Марцінків. Він побажав їм наснаги до праці та мирного неба над головою.

Молодий інноватор – наш студент

Студента Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який є автором «розумної подушки», визнали «Молодим інноватором 2015 року».

В Берліні (ФРН) відбувся фінальний етап Всесвітньої конференції «Falling Walls Lab 2015», в якій взяли участь молоді винахідники з 98 країн світу.

Оцінювало конкурс висококваліфіковане журі на чолі з головою Фондації Нобеля, професором Карлом Генріком Гелдіна. Україну на конкурс представили студент 2-го курсу напряму «Міжнародні відносини» нашого університету, переможець Всеукраїнського етапу конференції «Falling Walls Lab Kyiv 2015» Олександр Шиманко зі своїм проектом рієPillow («Розумна подушка») та Оксана Борисенко з Києва, яка представила проект Enable Talk – рукавиці, – інформують на сайті ПНУ.

За результатами конкурсу наш студент-міжнародник Олександр Шиманко отримав приз глядацьких симпатій і став переможцем у номінації «Молодий інноватор 2015 року».

Твір про дружбу

В області стартує творчий конкурс серед учнів 10–11 класів «Освіта нова».

Його мета – виявити обдаровану місцеву молодь і дати їй шанс на якісну вищу освіту за кордоном.

У рамках конкурсу кожен, хто підпадає під планку учасників, має пройти два тури (тестові завдання на загальну ерудицію і написати коротке есе на тему «Мій західний сусід Польща».

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету
«ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ
(без оплати оформлення):
на місяць – 4,30 грн., на півроку –
25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

Організатори спершу визначатимуть переможців конкурсу у кожній школі, а згодом – на обласному рівні. Час проведення конкурсу – до середини грудня.

Конкурс проводиться під егідою Департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації.

Грантовий фонд конкурсу – 200 000 грн., надані компанією «ОсвітаПоль».

Подробиці конкурсу за телефоном – 097 946 51 31.

Проти лиха – разом

У Закарпатській, Львівській та Івано-Франківській областях буде єдиний підрозділ поліції для боротьби з наркотиками.

Про це на прес-конференції повідомив Сергій Князев, радник голови Національної поліції та виконавчач обов'язків начальника Національної поліції Закарпатської області, передає «Про Захід».

Він заявив, що такі зміни мають посприяти тому, що ці підрозділи відтепер почнуть діяти ефективніше, ніж у складі МВС.

Створення одного підрозділу поліції для трьох областей Західної України є частиною програми з реорганізації української міліції у поліцію. Це робиться для того, аби спростити співпрацю між працівниками поліції у різних областях, які займаються боротьбою з наркотиками.

Крім того, у окремий підрозділ поліції з-під підпорядкування МВС буде виведений підрозділ економічної поліції, а також підрозділ по боротьбі з кіберзлочинністю. Ці підрозділи будуть підпорядковуватися тільки голові Національної поліції України, не будуть більше під владою місцевих УМВС і їхній штат буде складатися з мінімальної кількості працівників.

Скарби народні

У Коломиї у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття відбудеться презентація мистецького альбому «Скарби Національного музею».

Про це організатори заходу повідомили у «Facebook».

«Розкішне видання на понад чотирихста сторінок висвітлює всі розділи музейної колекції. Це професійні фотографії понад півтисячі експонатів», – повідомили організатори.

Видання представлять генеральний директор музею, заслужений працівник культури Ярослава Ткачук; доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України Михайло Станкевич; заступник генерального директора Ірина Федів; директор львівського видавництва «Манускрипт» Петро Мелень; дизайнер Андрій Кісь – автор світлин та макету альбому; фольклорист, диригент, композитор, заслужений майстер народної творчості Михайло Тимофіїв – один із авторів видання.

Книжку – захисникові

У День української писемності та мови 9 листопада на честь Преподобного Нестора Літописця на Тлумаччині розпочалася благодійна акція «Подаруй книжку захисникові Вітчизни!».

Об 11 годині учні 9–11 класів (732 особи) та педагоги (216 осіб) приєдналися до написання Всеукраїнського диктанту національної єдності «Радіодиктанту національної єдності – 15 років», а учні 2–8 класів писали диктанти, запропоновані Івано-Франківським обласним ІППО (2125 учнів). Не стояли осторонь цієї акції працівники та просвітяни відділу освіти Тлумачської райдержадміністрації, які на чолі з начальником відділу освіти В. М. Пенником та головою «Просвіти» Г. В. Дзьобою теж писали Диктант національної єдності. Благодійна акція «Книжка захисникові Вітчизни» триватиме до 25 листопада.

НАГОРОДИ

ВИЗНАННЯ

3 нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва Президент України Петро Порошенко присвоїв почесні звання шістьом прикарпатцям.

Згідно з Указом Президента України № 632 від 9 листопада за значний особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки і високу професійну майстерність почесним званням «Заслужений діяч мистецтв України» нагороджено **Марину Пірус** – заступника директора, старшого викладача Калуського коледжу культури і мистецтв, **Миколу Скільського** –

викладача Коломийського педагогічного коледжу Івано-Франківської обласної ради.

Звання «Заслужений майстер народної творчості України» присвоєно **Марії Хахнікевич** – майстрові художньої кераміки, «Заслужений працівник культури України» – **Володимирі Канюку** – керівнику народного аматорського хору «Карпатські джерела» Богородчанського районного палацу культури, **Оксані Лісовській** – редакторів музичних програм Івано-Франківського обласного телебачення «Галичина», **Ярославу Ткачівському** – головному редакторові Всеукраїнського літературно-художнього і громадсько-політичного журналу «Перевал».

КОНКУРСИ

НАЙКРАЩІ ГРОМАДИ

Відповідно до Положення про обласний конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, затвердженого рішенням обласної ради від 16.09.2011. № 240-9/2011, Положень про обласні конкурси «Громада найкращого довкілля», «Найкраща спортивна громада», «Найкраща етнокультурна громада», затверджених рішенням обласної ради від 30.12.2011. № 385-12/2011, та враховуючи рекомендації ради, дирекції та експертної комісії конкурсу переможцями шостого обласного конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування в Долинському районі визнано:

1. Белеївську сільську раду з проектом «Капітальний ремонт покрівлі ФАП в селі Белеїв як важлива умова перетворення його в сучасний сільський медичний заклад» (фінансування з обласного бюджету – 120 тис. грн.);

2. Великотур'янську сільську раду з проектом «Встановлення зовнішнього освітлення

в с. Велика Тур'я Долинського району» (фінансування з обласного бюджету – 120 тис. грн.);

3. Геринську сільську раду з проектом «Світле село – будівництво системи освітлення вулиць села Гериня» (фінансування з обласного бюджету – 120 тис. грн.);

4. Станковецьку сільську раду з проектом «Якісне вуличне освітлення – запорука безпеки та ознака добробуту» (фінансування з обласного бюджету – 120 тис. грн.).

Переможцем четвертого обласного конкурсу «Найкраща спортивна громада», посівши II місце, визнана **Гошівська сільська рада** та відзначена грошовою премією в сумі 125 тис. грн.

Переможцем четвертого обласного конкурсу «Громада найкращого довкілля», посівши I місце, визнана **Княжолуцька сільська рада** та відзначена грошовою премією в сумі 150 тис. грн.

Переможцем четвертого обласного конкурсу «Найкраща етнокультурна громада» в номінації етнокультурний регіон Бойківщина, визнана **Белеївська сільська рада** та відзначена грошовою премією в сумі 150 тис. грн.

ТАК ДУМАЮ

СПРИТНИЙ «ДРУГ» УКРАЇНЦІВ*

Я дістав лист, в якому автор твердить, що Президент на своєму місці. Шановний автор забуває, що погляди можуть не збігатися.

Україна – колишня колонія Московського царства, і український нарід хоче звільнитися від усіх атрибутів колоніалізму. Москва протягом століть уживала московську мову як один із головних інструментів поневолення українців.

Тому кроки до русифікації українців у незалежній Україні, які мають місце за президентства Порошенка, не можуть не викликати протидії українських патріотів. Порошенко, на ділі, узяв на озброєння у внутрішній політиці антиукраїнські досягнення Януковича. І всі факти, які свідчать про можливість хаосу, спровоковані Порошенком і такими міністрами як Аваков, що відверто запроваджують русифікацію незалежної України.

На сході йде війна, але відмосковщення України жодною мірою не шкодитиме війні.

Якраз навпаки. Тому тенденція на русифікацію не може не викликати появи абсолютно небажаного в умовах війни хаосу. Отже, політика Порошенка з орієнтацією на неукраїнську своєю формою владу в незалежній Україні – це дорога до хаосу. Обіцянки Порошенка шанувати й підтримувати мову українського народу, тобто слова, перебувають у цілковитій протилежності з ділами.

Толерування закону Путіна–Колесніченка є першим кроком до повернення до політики Януковича. Якщо у перехідному періоді до виборів ніби проукраїнського Президента зміст цього закону можна було виправдати воєнними обставинами, то після обрання «проукраїнського» Президента належало б покласти край цьому антиукраїнському заходу Януковича. Але «проукраїнський» Президент знайшов можливим зберегти закон, ухвалений Януковичем для упослідження української мови й української ідеї.

Мало того, Порошенко свою кадрову політику достосував до норм цього закону, ніби в Україні нема етнічних українських державних кадрів. Дуже симптоматичним було звільнення голови СБУ Наливайченка, а перед цим призначення головою ЦВК людини, яка за всіма показниками належала до пізніше задіяної люстрації. Ця постать ставить під великий сумнів чесність і прозорість президентських виборів 2014 року. А тепер іде підготовка до звільнення етнічно небажаного міністра освіти Сергія Квіта.

Порошенко дуже спритний «друг» українців. Перед звільненням Наливайченка він для заспокоєння і присипляння українських патріотів здійснив знетронення Коломойського, щоб після цього мати право звільнити Наливайченка та інших етнічних українців.

Війна на сході дала Президентові вільну руку у внутрішній політиці. Україна опинилася у дуже скрутному становищі. Президент не той, який потрібен Україні, але не можна його поборювати, бо є небезпека хаосу.

Я і розумні патріоти – проти хаосу. Але небезпека хаосу не може нас неутралізувати і змусити скласти руки, коли йдеться про законні засоби боротьби з ворогами України. Ми мусимо відверто і недвозначно сказати Порошенкові: ти не той, ким ти хочеш себе зобразити перед українцями. Твоє кредо ми розкусили. Ти маєш владу. А ми маємо слово правди. Начувайся!

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

*Зберігаємо правопис автора.

ВШАНУВАННЯ

Роком митрополита Андрея Шептицького в Україні був визнаний 2015. Про діяння Велета Христової віри згадували не тільки з огляду його жертвовної праці в релігійній площині. Адже Андрей Шептицький дбав і про розбудову Української держави з усіма її інституціями, і про виховання молоді. Його 150-річний ювілей Україна відзначає і на державному рівні.

У Болехові, де неодноразово бував Митрополит, на його честь відбувся вечір-посвята «Апостол віри, єдності та любові». Священники Болехівського деканату УГКЦ виступили ініціаторами, організаторами й учасниками вечора. Зі словами пошани Митрополита до присутніх звернувся отець-декан Дмитро Павлик, благословив усіх на добро і краще майбуття. Духовний гімн України у виконанні учасників квартету церкви Св. Параскеви закликав усіх до єдності, бо в ній – суть Господнього заповіту, суть Церкви Христової, суть Української держави.

Учасники вечора вели присутніх життєвими дорогами Митрополита задля пізнання його величчя через родинне походження, виховання і навчання, жертвовну працю. Його християнська побожність і тверда віра були дороговказом на шляху служіння Богові та Україні. Разом зі своїм народом владика Андрей пройшов хресну дорогу терпіння і довів, що любов сильніша від смерті. Став знаком надії для теперішніх і прийдешніх часів. Для нас він – пастир, богослов, святий, проповідник, дипломат, вчений-енциклопедист, історик, мовознавець, філософ, політолог, благодійник, фундатор української науки. Андрей Шептицький не лише керував Церквою, але й розбудовував християнську цивілізацію, працював над зціленням церковного розбрату. Усвідомлював, що надходять важкі часи для Української Церкви, водночас був глибоко переконаний, що «пізніше прийде відродження, прекрасний розквіт». На порозі своєї смерті він передбачив майбутнє України, яка «стане державою могутньою, з'єднаною, величавою», де запанують «мир, добробут, щастя, висока культура, взаємна любов і згода».

Андрей Шептицький, духовний провідник Галичини, відчував відповідальність за стан і розвиток прийдешніх поколінь: створював сиротинці, опікувався молодіжними організаціями, підтримував мистецтво та митців. Він як один із найзаможніших українців жертвував свої статки для загального добра рідного народу. Дбав про піднесення економіки, освіти, культури: кооперації, фінансової системи, надавав стипендії здібній молоді, чи не найбільше спричинившись до заснування і розвою музейної справи в Галичині. Владика Андрей став духовним наставником і щирим приятелем «Пласту», опікувався культурно-просвітницькими товариствами «Просвіта», «Рідна школа», «Сільський господар», церковними й гуманітарними фундаціями (Епархіальна бібліотека в Станіславові, Академічний дім). Заснував у Львові Земельний банк і Український національний музей. За підтримки Андрея Шептицького

БОЖИЙ ПОСЛАНЕЦЬ

Андрей Шептицький (у центрі) серед болехівчан. Травень 1909 р.

та під впливом його переконань утворені перші природні заповідники кедрових лісів біля Підлютого й степової рослинності на Рогатинщині та курорти (один з них – у Черчому).

У музеї історії міста Болехова імені Романа Сковорія зберігається рідкісна світлина. У центрі серед присутніх – Андрей Шептицький. Тоді, у травні 1909 року, він здійснив обряд посвячення церкви Св. Жінок-мироносиць, яку будував священник Іван Озаркевич. Як добрий пастир часто подорожував Галичиною. В Болехові щоразу обов'язково навідувався до декана Володимира Сухого, бо обидва однаково щиро й віддано служили Богові та Україні.

Восени 1927 р. Галичина дуже постраждала від повені, й Митрополит не забарився з допомогою: відвідав отців-василіян у Гошеві, відтак – сирітські захисти в Болехові, Долині та Стрию.

Про вшанування Андрея Шептицького згадував один із його сучасників о. Цурковський. Він писав, що в рік 30-ліття митрополичої діяльності весь народ, без різниці віровизнання, вирішив поставити йому живий пам'ятник – звести шпиталь, в якому знайшли би пристанище хворі й нещасні, нужду яких так щиро і ніжно відчувало його батьківське серце. А ще народ постановив, щоби біля кожної церкви посадили дуб на честь Архіпастира. Ювілейний ліс Шептицького нагадував би нам про великі діяння Апостола єдності й любові. Такий дуб, чи не єдиний в околицях, ріс біля церкви Св. Параскеви в Болехові. На жаль, у 2007 році цього дерева не стало.

Митрополит Андрей завжди виступав на захист бездержавного народу, підтримував його намагання й потути у нелегкій боротьбі з окупантами та поневолювачами. У липні 1941 року Митрополит благословляв Українську державу, а невдовзі накреслив план її розбудови у своєму посланні «Як будувати рідну хату...». Був переконаний, що для цього потрібна національна і релігійна єдність, українська мова, глибока і сильна воля мати свою державу. Сьогодні, коли в Україні запанував розбрат, ворог посягнув на волю й життя нашого народу, Божа

мудрість владика Андрея знову гуртує нас навколо ідеї єднання, взаємної любові та прощення, вчить мови християнського світогляду. Якими доречними нині є слова молитви Андрея Шептицького: «Боже, ...дай нам у безмірній своїй милості дар мудрості, дар єдності, дар любові. Нехай навечно згине розбрат і ненависть з-поміж нас, нехай зникне темрява злоби і гніву, нехай розвіється, як дим, усяке зло».

Вечір-посвята Божому посланцю владика Андрея закінчився його ж молитвою «За Україну і український нарід». Весь зал Народного дому слухав стоячи святі слова Митрополита, пронизані любов'ю до Божих сил, у яких він просив заступництва за Україну, за її дітей, молодь, родини. Семирічна Яринка Паньків, склавши долоньки до неба, благала в Бога «миру й щастя для нашого краю». У довгій білій сукні юна Софія Дмитришин співала молитву «Отче наш», а керівник дитячого хору церкви Св. Параскеви Олександра Малендевич виконала пісню-молитву (вірш Н. Дички, музика В. Калашникова).

Зі словами вдячності за гідне пошанування Генія Христової віри Андрея Шептицького до присутніх звернувся парох церкви Св. Параскеви о. Василь Витвицький.

Учасники вечора-посвяти: декан Дмитро Павлик, парох Василь Витвицький, квартет церкви Св. Параскеви, хор церкви Святих Петра і Павла (керівник – Андрій Мельник), Олександра Малендевич, Михайло Стецюк, Оксана і Софія Дмитришини, Софія Латик, Алла Яремків, Надія і Роман Романюки, Богдан Параконяк, Вікторія Латик, Оленка та Яринка Паньків, Галина Сковорій-Якимів, Марія та Анна Гавради, Діана та Софія Федоровичі. Художнє оформлення здійснили Оксана Дмитришин, Лідія Сабадаш і Микола Долішний, музичне оформлення – Микола Долішний і Богдан Качур. Зображення на екрані – Алла Яремків і Андрій Романюк. Режисер пам'ятного вечора – Лариса Дармохвал.

Галина ЯКИМІВ,

науковий співробітник музею історії міста Болехова імені Романа Сковорія

ВИМОГА

ДО ДЕРЖАВНОЇ –
ДЕРЖАВНО

У День української мови та писемності активісти вкотре звернулися до Президента з вимогою запровадження адекватної державної мовної політики. Численні запевняння Президента щодо підтримки мови за час його правління залишилися невиконаними обіцянками, тимчасом як сфера її вжитку зменшується з кожним днем. Мова – це наша безпека. Саме штучний поділ українців на україномовних і російськомовних, спричинений тривалою русифікацією, Росія використала для нападу на Україну й загарбала найбільш зрусіфіковані українські території. Згідно з дослідженням Київського міжнародного інституту соціології, україномовні громадяни у 2,5 рази менш вразливі до впливу російської пропаганди, ніж російськомовні.

Цього разу активісти привели з собою історичні постаті минулого, яких вважають одними з найбільших русифікаторів України і, зокрема, через яких склалася нинішня мовна ситуація. У такий спосіб вони намагалися достукатися до совісті та здорового глузду Петра Порошенка, демонструючи Президентів, на кого він стає схожий і до яких наслідків призводить його мовна політика чи, точніше, її відсутність.

За даними Всеукраїнського перепису, 68 відсотків громадян вважають українську мову рідною, але нині на телебаченні лише 28 відсотків україномовного контенту, на радіо – менше 5 відсотків україномовних пісень, на книжковому ринку – лише близько 15 відсотків україномовних книжок, а на розкладках за пресою серед сотень видань – лише одиниці є україномовними. Державну українську мову дедалі частіше ігнорують чиновники, навіть міністри (зокрема, МВС – А. Аваков).

Тому активісти вважають, що відсутність протягом всієї доби Незалежності державної політики у сфері захисту української мови та її розвитку є кричущим явищем, що вкрай негативно впливає на національну безпеку та формування спільної української ідентичності. Громадськість очікує, що Президент України нарешті розпочне втілювати заходи щодо розвитку української мови та її поширення в усіх сферах суспільного життя, як цього вимагає Конституція.

НАШЕ СВЯТО

УКРАЇНА Й МОВА В НАС ОДНА

Просвітяни, як і небайдужі краєни, відзначили День української писемності та мови. Вони писали Диктант національної єдності, на всляких акціях і діях у школах та інших навчальних закладах, у бібліотеках, Народних домах читали вірші про мову, співали пісні, звеличучи мову свого народу. НД «Просвіта» теж зібрав чимало її шанувальників, зокрема й учнів ЗОШ № 7.

Під мелодію пісні «Господи, помилуй нас» ведуча Юлія Данилюк нагадала присутнім «Молитву до мови» Катерини Мотрич:

«Мово! Пресвятая Богородице мого народу! З чорнозему, з любистку, м'яти, рясту, евшан-зілля; з роси, з дніпровської води, від зорі і місяця народжена.

Мово! Мудра Берегине, що не давала погаснути земному вогнищу роду нашого і тримала народ на небесному олімпі волелюбності, слави і гордого духу.

Мово наша! Пресвятая незаймана Діво. Яничарами в степах піймана, на курному шляху згвалтована, в дикий кривавий ясир ординцем погнана, на продажній толоці розтоптана, в рабство за безцінь на торжищі продана. Мово наша! Передчасно постаріла,

АКЦІЇ

СВІТЛО РІДНОГО СЛОВА

Стало традицією у Коломийській міській бібліотеці № 2 для дітей імені Тараса Мельничука відзначати День української писемності та мови.

Цього року участь у святі взяли учні 3-А та 4 класів міської школи № 10 разом із учителями Марією Олексіївною Бабінською і Наталією Ярославівною Федюк, а також зі шкільним бібліотекарем Лесею Цумер.

У музейній кімнаті видатного поета Тараса Мельничука діти у вишиванках почули розповідь бібліотекаря Уляни Булах про українську писемність, літописця Нестора, про книжки. І тому цікаво було їм послухати автора збірок віршів Івана Війтенка з Коршева, який не вперше зустрічається з юними читачами, вчить пізнавати красне слово. Школярі вивчили й прочитали вірші з його книжки для дітей «Яблучка для їжачка», яка готується до друку в Косівському видавництві «Писаний камінь». Гість також прочитав вірші, відповів на запитання.

посивіла, змарніла, на хресті мук розіп'ята, на палю посаджена, за ребро на гак повішена дітьми-покручами.

Стражденнице, великомученице Матір Божа наша, в Сибірі й на Колими погнана, в соловецьких ямах згноєна, за моря й океани розвіяна, голодомором викошена, лютим чоботом розтоптана, стонадцять раз розстріляна, чорнобильською смертю засіна.

Стою перед Тобою на колінах і за всіх благаю: прости нас, грішних, і не ховайся за чорнобильську межу, а повернися до нашої хати, звідки Тебе вигнано, вернися до нашого краю... Прости! Воскресни! Повернися! Возродися! Забувай вічним і віщим Словом від лісів – до моря, від гір – до степів. Освіти від мороку й освяти святоруску землю, Русь-Україну, возвелич, порятуй народ її на віки!..»

Соліст НД «Просвіта» Орест Турок виконує пісню «Живу для тебе».

Пісенну естафету звеличення рідної мови перебирають учениця ЗОШ № 7 Ярина Батюк, солістка НД Ніна Бакай, вихованці Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» Володимир Гринишин, Христина Гавриленко, Соломія Базивляк, а також читає свої поезії о. Роман Паньків.

Свої вірші про мову читала й закликала її любити і шанувати лауреат премії імені Івана Франка та Марійки Підгірянки, авторка трьох десятків книжок для дітей Віра Багірова. Трійко п'ятикласників із ЗОШ № 7 – Андрій Обух, Марта Балух та Христина Гаманюк – потішили присутніх гуморескою Павла Глазового про «кухлик», «кружку», «мову і язик». А Сергій Млиницький прочитав вірш Ярослава Дорошенка «Мова»...

А координатор конкурсу на найкращий твір про Івано-Франківськ Олександра Мечева розповіла, як багато дітей беруть у ньому участь, назвала цього-річних переможців, прочитала уривки з їхніх робіт.

Про проблеми вживання української мови на сході й півдні розповіла голова громадської організації «Українці Донбасу і Криму» Лариса Пантелюк, а переселенка Катерина Кириченко з натхненням прочитала Шевченкову поезію «Зоре моя вечірняя...».

Учасники свята переглянули виставку плакатів на тему державної мови та виставку книжок, виданих видавництвом ТзОВ «Просвіта». І, напевно, слухаючи пісні і вірші, не в одному серці щемно забриліла струна гордості за мову свого народу!

Богдан ВІВЧАР

Про писемність, рідну мову і літературну творчість говорив редактор багатьох книжок і, зокрема, названої поет Василь Рябий, який наголосив, що такі одухотворені зустрічі приносять не тільки моральне задоволення, але й належне знання, якщо йдеться про нове покоління українців.

У такому ж складі разом із автором цих рядків літератори були запрошені завідувачкою бібліотеки для юнацтва Наталією Копильців на зустріч з вихованцями ПТУ-14. А у міській бібліотеці № 3 для дітей за пропозицією завідувачки Віри Тороватової презентувала свою книжку «На сонячній галявині» Алла Кох. У відеозапису юні читачі могли побачити однойменну оперу, яку написав місцевий композитор Євген Боднаренко. А в музеї історії Коломиї відбулась презентація нової збірки віршів Олії Долінської «Лаврові вінки не в'януть»...

Звучало ліричне слово, кликало до роздумів про рідну писемність та мову.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
лауреат премії імені Тараса Мельничука

решті крига скресла. Сайт хоч ще не перекаляли, але тепер періодично звітують перед активістами, який обсяг робіт з перекладу вже виконали.

Своєю перемогою активісти вважають українізацію сервісів «Приватбанку». Наразі у «Facebook» створена окрема група, у якій можна повідомити про помилки в перекладі сайту та сервісів банку. Днями «Приватбанк» зробив стартовою сторінкою українську версію.

Якщо домовитись із компанією не вдається, активісти «українізують» її через суд. Так, львів'янин Святослав Літинський змусив «Samsung», «Zanussi» та «Indesit» зробити україномовні написи на панелях керування пральних машинок, а в «Samsung» «українізував» ще й мікрохвильові пічки.

Судяться активісти і з чиновниками. Літинський подав позов проти МВС за відмову надати йому автентичний переклад українською мовою двох промов Арсена Авакова, виголосених російською мовою. Львівський обласний адміністративний суд визнав протиправною відмову МВС у наданні українського перекладу виступу Авакова. Міністерство подало апеляцію на таке рішення суду. Але несподівано відкликано апеляцію, погодившись перекладати виступи Авакова українською.

Крім того, Літинський у судах виборів право мати паспорт, заповнений виключно

українською мовою і у серпні таки його отримав.

Наразі учасники спільноти прагнуть домогтися проведення парламентських слухань стосовно стану української мови. Кінцевою метою активісти вважають ухвалення нового закону про мову.

«СЛОВОТВІР»

Сайт «Словотвір» у липні 2014 року створили львівські програмісти. «Словотвір» є на 100 відсотків некомерційним проектом і живиться виключно ентузіазмом людей, які над ним працюють», – зазначають засновники на сайті проекту.

Ідея проекту полягає в тому, що будь-який користувач може пропонувати слова іншомовного походження та варіанти їхнього перекладу. Вибір найкращого українського відповідника того чи іншого слова також здійснюють небайдужі користувачі Інтернету.

Перечитувати іноземні слова та пропозиції їхніх українських відповідників можна годинами. Наприклад, «дедлайн» пропонують перекласти як «реченець», «невстигайко» або «часоріз», а «селфі» – «самознімка», «самчик» і «себенька».

Утім наразі «Словотвір» жодного впливу на офіційний правопис не має. Поки що активісти лише шукають українські відповідники «чужизмам».

Модерує сайт львівський викладач-філолог Іван Ціхоцький.

За Інтернетом

УКРАЇНСЬКОГО РОДУ

ЇЇ ЗОРІЛИ

НЕВІДОМІ СВІТИ

(Продовження. Поч. у № 44–46)

...До редакції «Нової хати» (Львів) і «Жіночої долі» (Коломия) постійно надходили вісті від Софії Яблонської. У ч. 5 за 1935 р. редакція «Нової хати» публікує добірку письменниці-мандрівниці «Keep smiling» і «Китайські заборони», а Костянтина Малицька (Віра Лебедова, Чайка Дністрова) на сторінках ч. 6 «Нової хати» за 1935 р. розповідає по зустрічі Софії Яблонської з учнями Львівської школи ім. Т. Шевченка.

Коломийська «Жіноча доля» 1936 р. подає низку публікацій під назвою «Софія Яблонська господарює», зокрема – лист С. Яблонської до начальної редакторки О. Кисілевської про кулінарні справи в умовах китайського побуту.

1936 р. у Львові побачила світ нова книжка С. Яблонської про життя і звичаї Китаю – «З країни опію і рижу», і «Жіноча доля» у ч. 1–2 за 1937 р. повідомляє читачів про книжку з-під жіночого пера, а у ч. 8–9 за 1937 р. «Ж. д.» друкує черговий нарис-репортаж Софії Яблонської «З мого далека» (Юнанфу, Китай). «До Вас летить моя думка...» – такими словами листа Софії Яблонської до редакції «Ж. д.» з Юнанфу журнал поміщає чергову розповідь письменниці-мандрівниці про життя в «Піднебесній».

...Лише 1946 року Софія Яблонська повернулася до Європи – до Франції. Жила в Тюрені й Парижі, а в 50-их роках остаточно оселилася на острові Нуармутьє: і тут вона залишалася сама собою – романтичною, утаємниченою, мужньою і неординарною.

...Загинула письменниця-мандрівниця 1971 року в автомобільній катастрофі. Але залишила нам у спадок свої яскраві й захоплюючі нариси і репортажі мандрівничо-пригодницького характеру. І там, далеко від Галичини, вона залишалася патріоткою України, постійно цікавилася життям рідного краю.

Хоч 1939 року у Львові побачив світ двотомник «Далекі обрії» Софії Яблонської, однак творча спадщина її забута у новій Україні. Прикро, адже її публікації супроводжувалися чудовими світлинами, виконаними нею особисто, мали вражаючий успіх: галичани немов відкривали для себе новий світ, захоплювалися мужністю, цілеспрямованістю, письменницько-дослідницьким талантом своєї неординарної землячки. Про це засвідчують численні рецензії, відгуки, критичні огляди в галицьких часописах.

Багато зробила для збереження і популяризації творчої спадщини Софії Яблонської її біограф і секретарка – поетеса Марта Калитовська (22.10.1916–16.01.1990, Париж) – донька письменника і громадсько-культурного діяча Галичини Ієроніма Калитовського (1866–1926, Стрий). Її заходами у Франції були видані посмертно твори Софії Яблонської: 1972 р. – збірка оповідань і нарисів «Дві ваги – дві міри», 1973 р. – «Книга про батька» та «Чар Марокко» (друге видання після 1932 р. у Львові за сприяння фонду книгарні НТШ). Вона ж переклала ряд творів Софії Яблонської французькою мовою і видала їх там же, в Парижі у 1972, 1973, 1981 і 1986 роках. Вона ж подала ґрунтовний нарис-огляд життєвого і творчого шляху Софії Яблонської у «Літописі Голоти України».

Творчий набуток Софії Яблонської вартий того, щоб був повернутий до скарбниці українського письменства й етнографії, щоб і сучасний читач незалежної України насолоджувався ним.

Володимир МОРОЗЮК, член НСПУ

ДІЯ

Українізувати суспільство й державу можна по-різному. Можна писати наукові статті й публікувати їх у збірниках, які прочитають лише такі самі науковці, як і автор. Можна нібито «боротися» за українську мову, використовуючи мовне питання для власного піару чи й антипіару. Можна вимагати перекладу фільму, книжки чи сайту державною мовою або навчати української тих наших співгромадян, які її не знають.

КРАПЛЯ КАМІНЬ ТОЧИТЬ

ZAXID.NET з'ясовував, що роблять львів'яни для захисту й популяризації української мови.

СПІЛЬНОТА «И ТАК ПОЙМУТ!»

Спільнота активістів діє з 2012 року. У лютому 2015 року вони зареєструвалися як громадська організація. Як пояснює лідер спільноти Роман Матис, офіційна реєстрація була потрібна для того, щоб писати офіційні листи і запити до органів влади від організації.

Своєрідне ядро ініціативи походить зі Львова, однак однодумців вони мають по всій Україні. Група «И так поймут!» на «Facebook» налічує 11,5 тис. учасників. Як зазначає Роман Матис, хтось із них більш активний і постійно відстоює права україномовних, хтось просто поділяє погляди. Найактивніше діють прихильники ініціативи у Львові, Одесі, Каховці, Слов'янську, Черкасах і Чернігові.

Активісти «И так поймут!» спеціалізуються на відстоюванні прав україномовних громадян отримувати інформацію державною мовою. Принципи дії

спільноти доволі цікаві. Вони не виступають проти будь-якої з мов, а лише вимагають дотримання своїх конституційних прав – часом успішно, часом не дуже.

«Важливо було знайти таку ініціативу, від якої би люди не відверталися, таке рішення, яке було би сприйняте значною частиною суспільства. У багатьох борців за мовні права неправильне позиціонування – проти російської мови – мови окупанта. Месидж, на якому я будував активність спільноти – ми маємо право отримувати інформацію українською мовою в Україні. Ми не зачіпаємо інші мови, а відстоюємо права україномовних», – пояснює Матис.

Статистики своїх успіхів і поразок активісти не ведуть, однак зазначають, що найкраще піддається українізації бізнес.

Активісти мають і невдалий, і успішний досвід спілкування з бізнесом. Так, вони вже кілька років намагаються змусити нідерландську кампанію «Philips» перекласти їхній український сайт українською мовою, і на-

З РОСИ І ВОДИ!..

з ювілеєм голову ВО «Свобода»
м. Калуш, просвітянина
ІГОРЯ СМЕТАНСЬКОГО,
постійного передплатника «Галицької
Просвіти», який завжди дарує патріотичні
видання Калуській «Просвіті».

Щасливий той, кого шанують люди
За працю, чуйність, за тепло душі.
Нехай здоров'я й сил до Вас прибуде...
Щасливого Вам патріотичного довго-
ліття, многих літ, хай добрий ангел береже
повік вогонь зорі, що долею зоветься!..

Вітаємо з ювілеєм голову осередку
«Просвіти» с. Завій на Калушині
ЯРОСЛАВУ ДАНИВ.

Для Вас – найпрекрасніші наші слова:
Зичим здоров'я на многая літ,
Хай щасливим, сонячним буде Ваш вік,
Хай злагода буде, хай буде любов,
І добрі ці знаки повторяться знов.
Хай Бог Вам помагає, а Мати Пре-
чиста оберігає.

Щасливого патріотичного просвітян-
ського довголіття.

З роси і води!..

**Від просвітян Калушини
Ігор КОТИК, голова**

ЗНАЙ НАШИХ!

ДЕРЖАВНІ СТИПЕНДІАТИ

Указом Президента України
про призначення Державних
стипендій видатним діячам
культури і мистецтва такої
нагороди удостоєні і двоє
прикарпатців. Це наш давній

ПОДІЇ

ЖИТТЯ У КІНОДОКУМЕНТІ

10, 11, 12 листопада в приміщенні гро-
мадського простору «Urban Space 100»
(вул. Грушевського, 19) регіональний
партнер Мандрівного фестивалю доку-
ментального кіно про права людини
«Docudays UA» Івано-Франківська обласна
організація «Молода Просвіта» демонст-
рувала франківчанам документальні
стрічки виробництва України, Чехії, Угор-
щини, США, Південної Африки.

Відкрив фестиваль запрошений
чеський режисер Іржі Стейскал, який
представив фільм «Яма» про україн-
ську родину та її п'ятирічну боротьбу
із забудовниками. Картина на фести-
валі в Києві здобула приз глядацьких

і постійний автор – краєзна-
вець і публіцист Володимир
Морозюк та письменник Яро-
слав Ясінський з Коломий-
щини. З чим їх і вітаємо.

Нагадаємо, що стипендія
довічна.

Вл. інф.

симпатії. В обговоренні взяли участь
місцеві активісти руху «Вільне озеро»
Максим Кицюк, Денис Квасов, Тарас
Случик та інші.

Крім того, глядачі мали нагоду пере-
глянути кіно «Скрізь Майдан» і «Медик іде
останньою» та поспілкуватися з безпо-
середніми учасниками останніх українських
подій – начальником батальйонної мед-
служби 128-ої гірсько-піхотної бригади
Романом Доскачем, який провів у зоні
бойових дій 14 місяців, та лікарем-травма-
тологом Володимиром Кривенком, який
як волонтер не один тиждень рятував
життя в епіцентрі подій Майдану.

Загалом переглянули шість стрічок.

ВИСТАВКИ

ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ПРИРОДИ І ДУШІ

У Національному музеї народного
мистецтва Гуцульщини і Покуття імені
Й. Кобринського відбулося урочисте
відкриття персональної виставки
творів живопису «Віддзеркалення»
члена Національної спілки художників
України, випускника художньо-гра-
фічного факультету Прикарпатського
національного університету Богдана
Кузіва (Івано-Франківськ).

У виставкових залах представлено
понад п'ятдесят живописних творів,
написаних митцем упродовж останніх
п'яти років. У своїх реалістичних роботах
Богдан Кузів чутливо відтворює мальов-
ничі куточки рідних Карпат і Галичини.
Велич і краса, всі барви рідної природи
митець відчуває серцем. Тож кожна пора
року, зображена на полотні, наповнена
силою і щирістю почуттів, несе спокій
і позитив. Відчуття повітряної чистоти,
внутрішнього тепла й настрою худож-
ника яскраво передають твори «Вечоріє»,
«Вранішня благодать», «Пахощі літа»,
«В очікуванні весни», «Пробудження»...

Богдан Кузів – учасник багатьох вис-
тавок, зокрема понад десятих персо-
нальних, бере активну участь у плене-
рах як в Україні, так і за кордоном. Упро-
довж року митець працював і вільним
художником у Римі, результатом чого
стала серія акварелей, на які надихнула
стародавня архітектура міста.

Усі творчі починання Богдана Кузіва
завжди підтримує його родина: син-
художник та дружина-письменниця.
До слова, обкладинку книжки Оксани
Кузів «Адамцьо» прикрашає одна з робіт
художника – «Гаївки».

Роботи митця близькі багатьом шану-
вальникам мистецтва, знайшли вони
відгук і в коломиян, які завітали на вис-
тавку. Богдана Кузіва привітали заступ-
ник генерального директора Національ-
ного музею Ірина Федів, голова Коло-
мийської організації НСХУ Катерина
Каркадим, начальник відділу культури
Коломийської міської ради Уляна
Мандрусак, від Коломийської райдерж-
адміністрації – директор центральної
районної бібліотеки Оріся Бирчак, друзі-
художники Микола Семеняк і Анатолій
Калитка.

Виставка триватиме до 30 листопада.
Оксана ЯСІНСЬКА

ДОВІДКА. Кузів Богдан Богданович
народився 4 грудня 1965 р. в с. Озеряни
Галицького району – живописець, графік.
Член Національної спілки художників
України з 2012 р. Закінчив у 1994 р.
художньо-графічний факультет Прикар-
патського університету (викладачі –
М. Канюс, М. Фіголь). У 1995–1999
роках працював у Польщі, 2001 навчався
і працював художником у Римі (Італія).

ВАРТО ЗНАТИ

ДЕСЯТЬ УНІКАЛЬНИХ ФАКТІВ

ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ

З нагоди Дня писемності та мови
волонтерський рух «Мова – ДНК нації»
оприлюднив інфографіку з 10 цікавими
фактами про українську мову, пише
Еспресо.TV.

1. Сучасна українська мова має
близько 256 тисяч слів.

2. За лексичним запасом найбільш
близькою до української мови є біло-
руська – 84 відсотка спільної лексики,
далі йдуть польська і сербська (70 від-
сотків і 68 відсотків відповідно) і лише
потім – російська (62 відсотка). До речі,
якщо порівнювати фонетику й грама-
тику, то українська має від 22 до 29 спіль-
них рис з білоруською, чеською, сло-
вацькою й польською мовами, а з росій-
ською – тільки 11.

3. В українській мові, на відміну
від решти східнослов'янських мов, імен-
ник має сім відмінків, один з яких –
кличний.

4. 448 р. візантійський історик Пріск
Панійський, перебуваючи в таборі
гунського володаря Аттіли на території
сучасної України, записав слова «мед»
і «страва». Це була перша згадка укра-
їнських слів.

5. Українську мову в різні історичні
періоди називали по-різному: промста,
руська, русинська, козацька тощо. Істо-
рично найуживанішою назвою україн-
ської мови до середини XIX ст. була
назва «руська мова».

6. В українській мові найбільша кіль-
кість слів починається на літеру «П».

7. Найменш уживаною літерою укра-
їнського алфавіту є літера «Ф».

8. В українській мові безліч синонімів.
Наприклад, слово «горизонт» має 12 сино-
німів: обрій, небозвід, небосхил, край-
небо, круговид, кругозір, кругогляд,
виднокруг, видноколо, виднокрай, небо-
край, овид.

9. Назви всіх дитинчат тварин є імен-
никами середнього роду: теля, котеня,
жабеня.

10. Українська мова багата на
зменшувальні форми. Зменшувальну
форму має навіть слово «вороги» –
«вороженьки».

ЦЕ ЦІКАВО

ПОХОДЖЕННЯ НАЗВ
ВІДОМИХ БРЕНДІВ І КОМПАНІЙ

Hitachi – по-японськи світанок.

Subaru – це ім'я сузір'я. Воно відо-
бражено на логотипі компанії. А заснов-
ник компанії **Daewoo**, Кім Ву Чонг, пішов
ще далі й назвав компанію скромно:
«Великий Всесвіт». Саме так Daewoo
перекладається з корейської.

Назва **Sony** утворена від латинського
слова «Sonus» (звук) і жаргонного слова
«sonny», що означає малоліток. Що ж,
як бачите, цілком відображає профіль
компанії.

Apple – улюблений фрукт засновника
компанії Стіва Джобса. Після трьох
місяців марних спроб знайти назву для
нового бізнесу, він поставив свій парт-
нером ультиматум: «Я назву компанію
Apple, якщо до п'ятої години цього дня
ви не запропонуєте кращого». Apples
Macintosh – назва сорту яблук, якими
в той момент були завалені США.

Canon названа на честь Kwanon, буд-
дійського бога милосердя. Написання
було змінено на Canon, щоб уникнути
протестів релігійних організацій.

Nintendo – складене з трьох японсь-
ких ієрогліфів «Nin-ten-do», які можна
перекласти як «небеса благословляють
важу роботу».

Слово **Yahoo** придумав Джонатан
Свіфт у книжці «Мандри Гулівера». Так
звали відразливу, огидну людину. Заснов-
ники «Yahoo!» Джері Янг і Девід
Філо вибрали це ім'я, тому що самі себе
називали yahoo'ми. Проте, зараз назва
розшифровується як Yet Another
Hierarchical Official Oracle (щось на
кшталт «Ось вам ще один послужливий
пошуковик, побудований за ієрархічним
принципом»).

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

СЕМЕН

Ім'я *Семен* завдає чимало
клопоту лінгвістам. Одні з них
«родичають» це наймення
з латинським словом семен
(насіння). Інші рід його виводять
із давньої Юдеї, від слова
Сімеон, треті перекладають
його то як «слухняний», то як
«вислуханий» (богом).

Можна спробувати вивести
родовід української форми
цього наймення і з країн Сходу.
У давнину, десь у XVI–XVII сто-
річчях, в Україні, зокрема
на Поділлі, в козацьких загонах
часто зустрічалися вояки,
що носили наймення *семени*.
Семенами називали колись
відбірних воїнів, своєрідну гвар-
дію, добре озброєну і вишко-
лену. Про семенів інколи згаду-
ють і тогочасні документи («Бій
розпочинали драгуни й семе-
ни»). Семени найчастіше вхо-
дили до загонів при магнатських
дворах східних околиць польської
Речі Посполитої, котра захопила
й частину Правобережжя.

В основі згаданої загальної
назви семен лежить два східних
слова: *сег* (пес) та *бан* (началь-
ник, урядовець, службовець).
Назву *сегбан* носили на Сході
псарі при дворах султанів
і шахів.

Отож, здається, давнє хрис-
тиянське особове ім'я *Сімеон*
згодом «поріднилося» із загаль-
ною «професійною», пізніше
дещо зукраїнізованою назвою
семен і в такий спосіб дало
сьогоднішню фонетичну форму
поширеного й досі наймення,
до речі, певною мірою відмін-
ного від інших, сусідніх (*Сем-
йон, Симон, Сімеон, Шимон чи
жіночого Сімона*).

Ім'я ввійшло до нашої мови
з цілим рядом прізвиськ: *Семенко,
Семенчук, Симоненко, Симо-
няк, Семанюк, Шимпо, Шимків*
тощо. Не менше їх і в інших
народів (*Сіменс, Сіменсен,
Сімонеску, Шиманський*,
наприклад).

УСМІХНІТЬСЯ

Найкращий спосіб підняти людину о 6.00 – це кава
в ліжку... Вилив і біжи.

У магазині маленький хлопчик:

– А у вас є зошити в кружечок?

– Немає.

Позаду чоловік:

– Хлопче, не мороч тітці голову. Глянь, яка черга.

Хлопчик відходить, підходить цей чоловік:

– Доброго дня, дайте мені глобус України.

Розмовляють дві жінки:

– У мене син шофер.

– А в мене син – нахер...

Син, з іншої кімнати:

– Мамо, скільки разів повторювати, не нахер,
а хакер.

Найстрашніша робота – це домогосподарка. Зар-
плати немає. Вихідних немає. Відпустки немає. Нічого
немає! Робота не закінчується... А чоловік з гордістю
завжди каже – а моя дружина не працює, вдома сидить.

– Кохана, я ссссьогодні не пив!

– Ану скажи: «в недрах тундри видри в гетрах тирять
в відра ядра кедрів»

– Пив...